

Сподинський Богдан Олександрович,  
курсант 2-го курсу ННІ №1 НАВС

## АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ ПРИВАТНИХ ВИКОНАВЦІВ

Одним із найбільш обговорюваних юридичних питань останнім часом стало введення в Україні інституту приватних судових виконавців. У червні цього року Верховною радою було ухвалено [відповідний закон](#). Він набрав чинності 5 жовтня 2016 року. Отже постає запитання: чи готова держава до таких радикальних змін у системі, а головне - що дасть новий інститут державі, бізнесу і громадянам?

Думки експертів та представників підприємницького середовища і громадськості розділилися: багато хто вважає, що нововведення значно покращить ситуацію з виконанням судових рішень і підвищить рівень довіри до системи правосуддя (сьогодні, за деякими оцінками, реально виконуються не більш як 20% рішень суду). Однак переважна більшість усе ж вважає, що такий крок для України - передчасний і нічого, крім хаосу і ще більшого відступу від закону, не принесе[1].

Тому доцільно з'ясувати вимоги, які висуваються до приватних виконавців і які їх повноваження.

Відповідно до Закону України “Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів” [2], приватним виконавцем зможе стати громадянин України, який відповідає наступним вимогам: досяг 25 років, має вищу юридичну освіту не нижче другого рівня, володіє державною мовою, має стаж роботи у галузі права після отримання відповідного диплома не менше двох років та склав кваліфікаційний іспит.

В той же час законом передбачені ознаки, які перешкоджають особі бути приватним виконавцем - не може бути приватним виконавцем особа:

- 1) яка не відповідає зазначеним вимогам;

2) визнана судом обмеженою у цивільній дієздатності або недієздатною;

3) яка має не зняту або не погашену в установленому законом порядку судимість;

4) яка вчинила корупційне правопорушення або порушення, пов'язане з корупцією, - протягом трьох років з дня вчинення;

5) якій за порушення вимог законодавства анульовано свідоцтво про право на зайняття нотаріальною чи адвокатською діяльністю або діяльністю арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора), яку позбавлено права на здійснення діяльності приватного виконавця, - протягом трьох років з дня прийняття відповідного рішення;

6) звільнена з посади судді, прокурора, працівника правоохоронного органу, з державної служби або служби в органах місцевого самоврядування у зв'язку з притягненням до дисциплінарної відповідальності, - протягом трьох років з дня звільнення.

Нормами законодавства передбачено, що приватний виконавець під час здійснення своєї діяльності не зможе займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора), інструкторської та суддівської практики із спорту та роботи в органах Асоціації приватних виконавців України) або підприємницькою діяльністю.

Приватний виконавець має право приймати до виконання виконавчі документи, місце виконання яких відповідно до Закону України “Про виконавче провадження” знаходиться у межах Автономної Республіки Крим, області або міста Києва чи Севастополя, у яких розташований його виконавчий округ.

Інформація про приватних виконавців виконавчого округу, а також реквізити їхніх офісів розміщуються у всіх

судах та в органах державної виконавчої служби, розташованих у межах відповідного виконавчого округу.

Приватний виконавець має право змінити виконавчий округ, але ця дія відбувається лише за умови відсутності незакінчених виконавчих проваджень у провадженні даного приватного виконавця. Зміна виконавчого округу відбувається визначенням законодавством шляхом повідомлення Міністерства юстиції України про новий виконавчий округ та внесення відповідної інформації до Єдиного реєстру приватних виконавців України.

У разі зміни приватним виконавцем виконавчого округу в повідомленні про зміну виконавчого округу обов'язково зазначається інформація про офіс приватного виконавця у новому виконавчому окрузі.

Виконавчі дії у виконавчих провадженнях, відкритих приватним виконавцем у виконавчому окрузі, можуть вчинятися ним на всій території України.

Як працюватимуть приватні виконавці. Фізичні або юридичні особи мають право вільного вибору приватного виконавця, вибір приватного виконавця здійснюється з числа тих приватних виконавців, відомості про яких внесено до Єдиного реєстру приватних виконавців України, вибір відбувається з урахуванням місця виконання рішення, визначеного

Законом України "Провиконавче провадження". Приватний виконавець має право залучати працівників поліції з метою належного виконання своїх обов'язків для сприяння у вчиненні приватним виконавцем виконавчих дій.

Особа не має права здійснювати діяльність приватного виконавця у разі, якщо до Єдиного реєстру приватних виконавців України був внесений запис про зупинення або припинення права на здійснення діяльності приватного виконавця у відношенні нього.

Здійснення діяльності приватного виконавця згідно норма законодавства також забороняється без чинного договору страхування цивільно-правової відповідальності.

Матеріали виконавчих проваджень та архів приватного виконавця є власністю держави, перебувають у володінні та користуванні приватного виконавця у зв'язку із здійсненням ним діяльності з примусового виконання рішень.

У зв'язку з цим приватний виконавець зобов'язаний забезпечити зберігання документів діловодства та архіву протягом усього строку здійснення ним діяльності з примусового виконання рішень.

Якщо в цілому оцінювати нову модель, яку пропонує уряд, то варто зауважити, що позитивного в ній все ж більше. Однак нещодавня заява заступника міністра юстиції має сенс. Державі слід вжити всіх можливих заходів для того, щоб повернути довіру громадян до правосуддя і судової системи, а вже потім переключитися на систему виконання рішень [3].

Залишається очікувати, що за час відстрочення введення інституту державі все ж таки вдасться реформувати судову систему так, щоб повернути українцям віру у справедливість судових рішень, а вже потім і в реальність їхнього виконання.

#### *СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ*

1. Приватні виконавці. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://forum.maidan.org.ua>.

2. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016 // Відомості Верховної Ради, 2016. - № 29. - ст. 535

3. Приватні виконавці: хто це такі і навіщо вони українцям? / [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://24tv.ua/novi\\_privatni\\_vikonavtsi\\_ho\\_tse\\_taki\\_i\\_navishho\\_vo\\_ni\\_ukrayintsyam\\_n693549](http://24tv.ua/novi_privatni_vikonavtsi_ho_tse_taki_i_navishho_vo_ni_ukrayintsyam_n693549).